

DELMAGYARORSZÁG

Szerkesztőség:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A szerkesztőség telefonja: 305.

ELŐFIZETÉSI ÁRA:
egész évre 28.— K. negyedévre 7.— K.
félre 14.— K. egy hónapra 40 K.
Egyes szám ára 10 fillér.

Kiadóhivatal:
SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 9. SZÁM.
A kiadóhivatal telefonja: 81.

Szeged, 1917,

VI. évfolyam, 129. szám.

Szombat, június 2.

A kereskedelmi kikötő.

Ennek a vágyainkban élő szegedi intézménynek is a közismert múltja van: terveztük, mint annyi kedves dolgunkat, szerepeltettük a városfejlesztési programunkban, mint annyi értékes ideát, de a megvalósításuk felé a magyar közélet göröngyös utain alig tudtunk többet tenni az első tapogatózó és bátortalan lépéseknél.

Késztelen, hogy a háború eddigi tanulságait is értékesíteni kívánta a Lloyd kereskedelmi bizottsága, amikor működése legelején napirendre tűzte a Maros szabályozásának és a szegedi kereskedelmi kikötő építésének nagyjelentőségű ügyét. Okos kezdeményezése a hatóság részéről a legmelegebb felkarolásban részesült, a mai lapokból aztán örömmel tapasztalhatta a közönség, hogy a munka zászlóvivői közé kötelességéhez hiven sietett beállni a kereskedelmi és iparkamara is.

Azt mondhatnók, hogy ezeknek a helyi konjunkturáknak ilyen szerencsés összetalálkozása háborús jelenség. Vitan fölül áll, hogy a közélet számára is új irányokat és a harcerekken patakokban hulló vér. Aligha tulozunk, amikor azt mondjuk, hogy nem független a háborútól az a nagy árnyokhoz képest csekély dolog sem, hogy a Lloydban új, pezsgő élet kezdődött, amely az egyesület kebelében tömörített szellemi erőket a város minden irányu fejlesztésének előmozdítása és sikere érdekében is hasznosítani kívánja. Elismerés lesz a hatóságra is, ha majd konkrét tényekre való hivatkozással állapíthatjuk meg róla, hogy a háború tanulságaiból már is tanult és amit tanult, hasznosította is a város érdekében.

Igy elmélkedvén azokról a konjunkturákról, melyeket városok naggyá-fejlesztése számára teremtett meg történelmünknek három gyászos, fekete esztendeje, lehetetlenség kellő nyomatékkel reá nem mutatni arra, hogy bünt követ el magával és embertársaival szemben mindenki, akinek van a köz javára hasznosítható értékes ideája, ideje, tudása, alapossága vagy képessége és attól — bánni okból — megvonja. Abban, hogy a Maros szabályozásának és a kereskedelmi kikötő építésének ügye most — szerintünk a legjobb és legalkalmasabb időben — újból napirendre került, jelentékeny érdeme van a Lloydnak. Ezt az érdemet nem becsüljük túl, de követendő példának állítjuk oda: álljon a munka sorompójába ezért a városért mindenki, aki kenyerét itt fogyasztja, lelkes város- és fáradhatatlan ügyszeretettel kutassa fel és szervezze meg az erőket, amelyek Szeged javára hasznosíthatók. A magunk erejéből, a magunk szívósságából, a magunk makacs nagyra-töréséből, a magunk fáradhatatlan és egészséges irányu városépítési kedvéből és tudásából lehet csak naggyá Szeged. Nem győzzük eléggé ismételni, ez az egészséges irány, amely felé a kereskedelmi kikötő mutat: olyan erőteljes és program-szerű gazdasági, ipar- és kereskedelem-fejlesztési politika, amely számol a város fekvésével, helyzetével, környékével, ter-

mészeti és földrajzi viszonyaival, terményeivel és polgársága eddigi életkörülményeivel.

Programjainkkal pedig le kell egyszer végleg számolni. A fejlődés teljes vagy részben való meddőségére enged következtetni, ha a város évtizedeken át készül ugyanazokra az állásokra. Most a Maros

szabályozása és a kereskedelmi kikötő van soron. El kell dönteni: megvalósíthatók-e a legközelebbi jövőben ezek a tervek. Ha nem, ne szédítsük velük önmagunkat, hagyjuk ki mindakettőt a legközelebbi évek munkaprogramjából, gyűrünk tovább, új és megvalósítható ideákhoz, az élet siettet, vesztünkre lesz, ha ma is ballagunk.

A kormány álláspontja a magyar szocialisták békeprogramjával szemben.

STOCKHOLM, június 1. A ma kiadott hivatalos kommuniké a magyar szocialisták állásfoglalásáról a következőket mondja:

Követelik Lengyelország függetlenségét, az annekszióról való lemondást, az elfoglalt területek visszaadását, továbbá a tengerek szabadságának biztosítására tengeri rendőrség szervezését, a Dardanellák és Gibraltár nemzetközivé tételét.

A jelentés ezután így folytatja:

Az oroszországi diósőséges forradalom kiküszöbölte a háború egyik okát, ezért a szocialisták is felveszik a küzdelmet Franciaországban a nacionalizmus, Németországban a junker-uralom, a porosz bürokratizmus és a néptömegek legigázása, Magyarországon pedig a nemzetiségek szociális és nemzeti rabszolgasága ellen. A világháború meggyőzte őket arról, hogy a demokrácia a gyors és tartós békének az előfeltétele.

BUDAPEST, június 1. A Magyar Távirati Iroda jelenti: A magyar kormányhoz közelálló körökből arról értesítenek, hogy a magyar szocialistáknak stockholmi szerepléséről érkező legújabb hírek e körökben elszomorító hatást keltettek. A magyar kormány abban a reményben van, hogy a középeurópai szövetség szocialistáinak az orosz munkásvezérekkel való közvetlen érintkezése eloszlathat számos félreértést és ellensúlyozhatja az angolbarát orosz körök üzelmeit. Ugyancsak hasznos eredményt várhat a béke minden igaz barátja a többi antant-államok szocialistáival való érintkezéstől is. Hiszen az antant-sajtónak tökélyre vitt rágalmozási rendszerével szemben ez a legbiztosabb út, amely beviteli az angol és francia néplelékbe annak az igazságnak tudatát, hogy

a mindenkre nézve tisztességes béke nem a középeurópai szövetségeknél ütközik nehézségekbe.

Ennélfogva minden illetékes tényező rokon-

szenvel fogadta a szocialisták nemzetközi érintkezésének gondolatát. Szívesen látta, hogy a stockholmi értekezleten a magyar szocialista vezetők is megjelentek és a kérdés ezen megítélésében nem ingatta meg azokat a köröket azok az egyes kisiklások, amelyek a békefeltételekkel kapcsolatban egyik-másik részletkérdésben előfordultak. Ezek a kisiklások a Stockholmból érkező legújabb jelentések szerint olyan térre is átsapnak, ahol gondolkozóba ejtenek minden hazáját szerető magyar embert. Értjük ezalatt úgy azt a meggondolatlanságot, a mivel a német szövetségesünkre és Ausztriára nézve fontos kérdéseknek az illetők részéről merőben elfogadhatatlan megoldása mellett foglalnak állást,

mint különösen azt a hihetetlennek látszó álláspontot, amelyet a nemzetiségi kérdésben és Szerbia kárpót-lását illetőleg elfoglaltak.

A kérdések első csoportjára vonatkozólag nem volna szabad elfelejteniök, hogy a kölcsönös hűség és loyaltás legerősebb szálai fűznek össze bennünket a német birodalommal és még inkább a pragmatika sankció által tartósan hozzánk kapcsolt Ausztriával és hogy a béke ügyének tesznek rossz szolgálatot, ha beválthatatlan reményeket keltenek az antant népeiben.

Ami pedig a magyarországi nemzetiségek ügyét és Szerbiát illeti, igazán érthetetlen, hogy akadáhat magyar ember, aki megerősíti az elnyomott nemzetiségekről legkonokabb ellenségeink által terjesztett rágalmakat és aki annak az államnak akarja az újból való megerősödéséhez szükséges anyagi eszközöket rendelkezésre bocsátani, amelyik a gyűlöletkeltés, a rágalmozás és lázítás minden eszközével a rendszerre tett orgyilkosságtól se riadva vissza éveken át izgatott ellenünk és ezzel elkerülhetlenné tette a háborút.